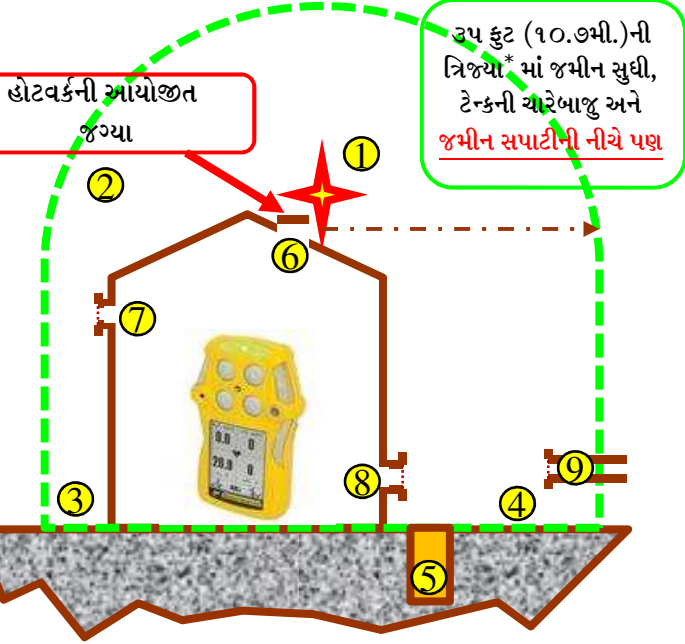

હોટ વર્ક પહેલાં એલએફએલ નું પરીક્ષણ ક્યાં કરશો ?

ઓગસ્ટ ૨૦૨૦

હોટવર્ક નું કામ શરૂ કરતાં પહેલાં અને દરમિયાન એલએફએલ ને ચકાસવાની જગ્યાઓ

ઘણાં વર્ષોથી આપણી ઇન્ડસ્ટ્રીઓમાં હોટવર્ક દરમિયાન ઉત્પન્ન થતાં તણખાઓ સળગતાં આગ ને વિસ્ફોટની ઘણી ઘટનાઓ બનેલી છે. મેં ૨૦૨૦નું બેકનમાં આવી એક ઘટનાને કારણે થયેલ ઘાતક પરીણામો ને આવરી લીધા હતાં. હોટ વર્ક માટેની તૈયારી નું એક પગલું એ છે કે ૩૫ ફૂટ* (૧૦.૭ મીટર) ની ત્રિજ્યામાં સળગી શકે તેવો પદાર્થ અને/અથવા જ્વલનશીલ વરાળનું હાજર હોવાનું પરીક્ષણ કરવું અને તેને અટકાવવું.

(* અમેરીકી ઓએસએચએ અને રાષ્ટ્રીય આગ સંરક્ષણ સંગઠન (એનએફપીએ) બંને દ્વારા ભલામણ કરાયેલ અંતર).

ઘણી કંપનીઓ જ્વલનશીલ વરાળનું એવી બધી જગ્યાએ પરીક્ષણ કરે છે કે જ્યાં હોટવર્ક ને કારણે તણખાં ઓ ઉડી શકે. ઉપરની આકૃતિ તપાસવાની આવી કેટલીક જગ્યાઓ દર્શાવે છે. હોટવર્ક ચાલતું હોય તે જગ્યાએ એલએફએલ ગેસ ડીટેક્ટરના રીડીંગને માપવું જરૂરી છે, ઉપરાંત આજુબાજુમાં અને નીચે એવી બધી જગ્યાં એ જ્યાં પણ ગરમ તણખાં ઓ જઈ શકે. જેમાં સામેલ છે પ્રોબ ના ઉપયોગથી (અથવા સેમ્પલીંગ હોઝ વડે) ખુલ્લી પ્રક્રિયા પાઈપો અથવા સમ્પની અંદર અને પ્રક્રિયા ગટર જેમ કે પોઈન્ટ ૫ - ૯.

શું તમે જાણો છો ?

- ગેસ-કટીંગ , વેલ્ડીંગ અને ગ્રાઈન્ડીંગ માંથી નીકળતાં તણખાઓ ઘણે દૂર સુધી જઈ શકે છે. આ કારણે જ ઘણી પરમીટો માં ૩૫ ફૂટ (૧૦.૭ મી.) સુધી સળગી ઉઠે તેવા પદાર્થો ને દુર કરવા અને જ્વલનશીલ ગેસનું પરીક્ષણ કરવાનું કહેવાયું છે.
- ગુરુત્વાકર્ષણને કારણે તણખાં અને ગરમ કણો જમીન ઉપર પડી શકે છે – અને તે ખાડા અને સમ્પ માં પણ પડી શકે છે. જ્યાં ઉચ્ચાઈએ હોટ વર્ક થતું હોય તો તેની નીચે એલએફએલ ની ટેબરેખ કરવી જોઈએ.
- મોટાભાગે જ્વલનશીલ વરાળો, હવા કરતાં ભારે હોય છે જેથી તે નીચેની જગ્યાએ ભેગી થતી હોય છે , જેમાં ગટર અને સમ્પ પણ સામેલ છે.
- હલકી જ્વલનશીલ વરાળો પણ ઓછી વેન્ટિલેશનવાળી જગ્યામાં લાંબો સમય રહી શકે છે – જેમ કે પાઈપ, સાધનો અથવા બંધ દિવાલો ની અંદર.
- ઠેકેદારો અને મેઈન્ટેનન્સ ના કામદારો તમારી પ્રક્રિયા વિશે જાણતા નથી હોતા. તેઓ જ્વલનશીલ વરાળો ને શોધવાની બધી જગ્યાઓ વિશે જાણતા નથી હોતા.
- જ્યારે હોટવર્કની કામગીરી ચાલતી હોય ત્યારે પરીસ્થિતિ બદલાઈ શકે છે. પ્રક્રિયા કામગીરી, અપસેટસ અથવા તો હવામાનની પરીસ્થિતિ પણ જ્યાં હોટવર્ક ચાલતું હોય તેની નજીક જ્વલનશીલ પદાર્થને દાખલ કરી શકે છે.

તમે શું કરી શકો ?

- ૩૫ ફૂટ (૧૦.૭મીટર)માં અથવા ઘંટ આકારમાં અથવા તમારી કંપની એ નિર્દેશિત અંતર માં સમાવિષ્ટ બધાં જ ખુલ્લા ઢાંકણાંઓ અને સમ્પ ને તપાસો.
- કેટલીક કંપનીઓ વારંવાર એલએફએલ ની તપાસ કરતી હોય છે જેથી બદલાતી પરિસ્થિતિ સામે તૈયારી રાખી શકાય. સુરક્ષિત પરિસ્થિતિ ને જાળવવા અસરગ્રસ્ત વિસ્તારની ટેબરેખ રાખો.
- તમારા પ્રક્રિયાના અનુભવનો ઉપયોગ કરીને વિચારો કે જ્વલનશીલ વરાળો અને સળગી શકે તેવા પ્રવાહી અને પદાર્થો કઈ જગ્યાએ હાજર હોઈ શકે.
- તમારા ગેસ ડીટેક્ટર સાથે આવેલી લાકડી અથવા તો નમુનાની નળી નો ઉપયોગ કરીને જગ્યાની અંદર ની તપાસ કરો.
- વેલ્ડીંગ બ્લેનકેટ અને બીજા સંરક્ષણ સાધનોનો ઉપયોગ તણખાં અને રજકણો ને જે જગ્યાઓમાં તેની જરૂર નથી ત્યાં આવતા રોકવા માટે કરો. પણ ખાલી તેની ઉપર જ ભરોસો ન રાખો !

એવી બધી જ જગ્યા ને તપાસો, જ્યાં જ્વલનશીલ વરાળો સળગી શકે !